

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

АДАПТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛЬОТНОЇ ПІДГОТОВКИ ЕКІПАЖІВ АВІАЦІЙНОЇ БРИГАДИ

В.В. Сідаш

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України

Підходи та методи, які зараз використовуються командирами під час планування льотної підготовки, не забезпечують достатній рівень її ефективності. Це обумовлено, в основному, використанням суб'єктивного досвіду командирів або плануванням «від досягнутого» (за шаблоном минулих років). На фоні мінливості умов з проведення заходів льотної підготовки, особливо умов з їх ресурсного забезпечення, це викликає розпилення або зайве використання ресурсів, встановлення неадекватних цілей та завдань і, в цілому – зниження ефективності процесу планування, зокрема, та льотної підготовки, взагалі.

Для забезпечення ефективного планування стає актуальним питання розвитку науково-методичного забезпечення процесів прийняття рішень з планування льотної підготовки в напрямку визначення раціонального балансу між планованим рівнем льотної підготовки та наявним ресурсним забезпеченням й можливостями бригади щодо реалізації запланованих заходів. Це дозволить підвищити ефективність процесу планування льотної підготовки при мінливості умов та ресурсних обмежень щодо проведення заходів льотної підготовки та потребує розробки математичних моделей, критеріїв, цільових функцій та процедур розподілу обмежених ресурсів, за допомогою яких можна формалізувати задачі планування льотної підготовки екіпажів авіаційної бригади.

Основою для побудови задач математичного програмування для підтримки процесу планування льотної підготовки екіпажів є формалізовані процедури розподілу наявного нальоту по екіпажах та завданнях льотної підготовки, які використовують принципи пропорційності, зворотних пріоритетів та оптимальності.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗЕНІТНИХ РАКЕТНИХ ВІЙСЬК ПОВІТРЯНИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ДО 2025 РОКУ

Д.В. Карпенко

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України

Аналізується сучасний стан зенітних ракетних військ (ЗРВ) Повітряних Сил (ПС) Збройних Сил (ЗС) України та визначаються проблемні питання, які необхідно терміново вирішувати для забезпечення ефективного виконання покладених на них завдань та можливі варіанти їх вирішення. Далі на підставі порівняльного аналізу цих варіантів визначається раціональний варіант вирішення проблеми удосконалення системи зенітного ракетного прикриття з метою забезпечення потрібної ефективності прикриття важливих об'єктів держави та угруповань військ. При цьому вирішуються проблеми технічного оснащення частин та підрозділів

ЗРВ засобами автоматизації управління, зенітними ракетними комплексами (ЗРК), зенітними керованими ракетами (ЗКР) тощо, які задовольняють сучасним оперативно-тактичним вимогам.

Надається характеристика розвитку зенітного ракетного озброєння ПС ЗС України (ЗРК, ЗКР, автоматизовані системи управління тощо) за напрямками оновлення, модернізації та підтримання його боеготового стану з урахуванням основних заходів реформування ЗС України. Для підтримання боеготового стану зенітного ракетного озброєння визначається доцільність:

- проведення "малої" модернізації за напрямками заміни гостродефіцитних комплектуючих виробів сучасними аналогами вітчизняного виробництва; вдосконалення системи технічної експлуатації та ремонту, зокрема переведення зенітного ракетного озброєння на експлуатацію за технічним станом;
- продовження призначених показників ЗКР з ремонтом окремих складових частин (за необхідності).

Для оновлення зенітного ракетного озброєння визначається доцільність закупівлі сучасних ЗРК на світовому ринку озброєння та розробки ЗРК середньої дальності вітчизняного виробництва. Розглядається залежність бойового складу ЗРВ від завдань та розвитку озброєння та військової техніки, наводиться кількісно-якісна характеристика, яка використовується при обґрунтуванні потреб на розвиток ЗРВ. Наводяться орієнтовні потреби коштів на розвиток ЗРВ до 2025 року (розробка, "мала" модернізація, закупівля ОВТ ЗРВ та його експлуатація, вдосконалення інфраструктури, підготовка особового складу тощо).

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ РАДІОТЕХНІЧНИХ ВІЙСЬК ПОВІТРЯНИХ СИЛ В УМОВАХ ПОДАЛЬШОГО РЕФОРМУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

С.Д. Вишневський

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України

Аналізується сучасний стан радіотехнічних військ (РТВ) Повітряних Сил Збройних Сил України та проблеми, які необхідно подолати для підтримки їх у боездатному стані і виконання покладених на них завдань. Підкреслюється необхідність глибокого реформування РТВ, як умова їх подальшого існування.

Розглядається відмінність сучасного етапу реформування від заходів, спрямованих на розвиток РТВ як роду військ Повітряних Сил, що здійснювалися у попередні роки. Аналізуються протиріччя у нормативній та законодавчій базі, які стримують ці процеси та впливають на них.

Проводиться аналіз світових тенденцій побудови та розвитку систем радіолокаційної розвідки та контролю повітряного простору.

Розглядаються основи подальшого розвитку РТВ з урахуванням перспектив реформування та розвитку Збройних Сил України. Обговорюються необхідні заходи для досягнення поставленої мети. Пропонуються можливі варіанти та етапи розвитку РТВ, здійснюється їх порівняльний аналіз за критерієм ефективність – вартість з урахуванням перспектив та тенденцій реформування Збройних Сил України.

Визначаються шляхи забезпечення сучасних вимог у перспективних зразках радіоелектронної техніки РТВ. Аналізуються можливості підприємств України з переозброєння РТВ перспективними радіолокаційними засобами.

Висуваються завдання військової науки за напрямом РТВ для забезпечення наукового супроводження реформування та розвитку РТВ.

ТЕХНІЧНА ПОЛІТИКА КОМАНДУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЩОДО ПІДТРИМАННЯ СПРАВНОСТІ, БОЄДАТНОСТІ ТА БОЙОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ АВІАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ

П.О. Скоренький

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України

Сучасні завдання авіації Повітряних Сил цілком залежать від бойової готовності авіаційних частин та їх підрозділів і визначаються в першу чергу станом справності, боєготовності і боєдатності авіаційної техніки. На озброєнні Повітряних Сил Збройних Сил (ПС ЗС) України перебуває авіаційна техніка (АТ) ПС ЗС України переважно 3-го та 4-го покоління, кількість якої виготовлена наприкінці 80-х, початку 90-х років, що належать до сучасних бойових авіаційних комплексів, але разом із тим їх стан характеризується моральним і фізичним старінням.

Підтримання справності АТ ПС ЗС України здійснюється в основному виконанням своєсного ремонту техніки та створенням власної системи досліджень і робіт з продовження встановлених ресурсних показників АТ, а також переведенням її на експлуатацію за технічним станом із залученням наукового потенціалу науково-дослідних установ і виробничої бази авіаремонтних заводів Державного концерну “Укроборонпром” та підприємств вітчизняної промисловості.

На розв’язання проблеми підтримання справності АТ і бойового потенціалу авіації ПС ЗС України спрямована Концепція підтримання справності та бойового потенціалу наявного парку АТ авіації ПС ЗС України до 2025 року, яка затверджена наказом Міністра оборони України від 16.09.2011 № 572.

З прийняттям 14.04.2009 року Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення справності і модернізації озброєння та військової техніки Збройних Сил України» в цілому завершено процес створення вітчизняної законодавчої та нормативно-правової бази, якою визначено порядок і повноваження органів виконавчої влади та військового управління у провадженні науково-технічної політики у сфері забезпечення справності і модернізації озброєння та військової техніки.

На основі аналізу стану АТ ЗС України, можливостей подальшого продовження встановлених ресурсів (строків служби) зроблено висновок, що основними напрямками розвитку старіючого парку бойової АТ авіації ПС ЗС України на найближчу перспективу є модернізація АТ. Саме модернізація АТ під час виконання її ремонту на сьогодні є найбільш ефективним заходом підвищення бойового потенціалу та відновлення справності. Процес оснащення ПС ЗС України перспективними зразками АТ має розпочатися на межі 2025-2030 років.

ДО ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ В ПОВІТРЯНИХ СИЛАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ КОНЦЕПЦІЇ “МОБІЛЬНИХ МІСІЙ (ДІЙ)”

В.В. Гамора; В.В. Коваль, к.військ.н., с.н.с.

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України

В сьогоденних умовах реформування Збройних Сил України, прогнозування шляхів та способів подальшого розвитку операцій (бойових дій) є одним із найбільш важливих та складних завдань воєнної науки. Важливу роль у розвитку теоретичних основ воєнної науки відіграють локальні війни та збройні конфлікти сучасності, досвід яких доцільно осмислювати в двох ас-

пектах: перший – як орієнтир, до якого потрібно прагнути Повітряним Силам в процесі еволюції воєнного мистецтва; другий – інформація до роздумів про те, яким чином виконувати завдання Повітряним Силам України в сучасних умовах ведення збройної боротьби.

Суттєві зміни в підходах на підготовку та ведення сучасних операцій привели до потреби розробки відповідної концепції застосування військ (сил). Так, сьогодні в провідних країнах світу триває активна робота щодо впровадження у збройних силах концепції “мобільних місій (дій)”. Реалізація даної концепції передбачає проведення адекватних заходів щодо вибіркового та ефективного військового стримування та досягнення перемоги у воєнних конфліктах не чисельністю солдат, а якісним підходом, тобто за рахунок органічного поєднання технологічної, мобільної та професійної переваги над противником.

З урахуванням досвіду провідних країн світу, реалізацію концепції “мобільних місій (дій)” в Повітряних Силах доцільно здійснювати в такій послідовності, а саме: по-перше – це уточнення загроз національній безпеці України у воєнній сфері; по-друге – уточнення завдань Повітряних Сил в системі операції Збройних Сил України; по-третє – вироблення нових підходів до вирішення визначених завдань Повітряних Сил. Проведення заходів в такій послідовності дозволить більш чітко визначити нові способи застосування Повітряних Сил в операціях (бойових діях), які дозволять з максимальною результативністю вирішувати обмеженими силами та засобами складні та масштабні завдання в операціях (бойових діях).

Необхідність реагувати на гібридні загрози, асиметричний характер бойових дій, широке використання непрямих дій вимагає розроблення і впровадження в ході реалізації концепції “мобільних місій” нових підходів щодо розроблення сучасних зразків озброєння та військової техніки. При цьому, в сучасних умовах особливого значення набувають питання боротьби з повітряними засобами, які здатні виконувати завдання на малих та гранично малих висотах, мають високу маневреність та малу помітність, а саме реактивні снаряди та надлегкі літальні апарати, які можуть бути використані для здійснення різноманітних терористичних актів. Сьогодні це комплексна проблема, яку слід вирішувати з позицій системного підходу та вимог, що висуваються новим поколінням війн та збройних конфліктів. При цьому, основні зусилля в даному напрямі мають бути сконцентровані на перспективних засобах та комплексах, які в умовах обмежених фінансових витрат дозволять максимально реалізувати наявний бойовий потенціал Повітряних Сил.

ОСНОВНІ ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ЛЬОТЧИКІВ ДЛЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

А.М. Алімпієв

Харківський університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

Підвищення вимог до професійних якостей сучасного льотного складу військової авіації, що спостерігається у всіх провідних країнах світу, обумовлює необхідність вдосконалення системи підготовки льотчиків ще на етапах їх навчання у вищому навчальному закладі. Аналіз накопиченого досвіду побудови, сучасного стану та напрямів удосконалення системи підготовки у провідних країнах світу дозволяє виділити три основні моделі системи підготовки, а саме: загальноосвітньо-орієнтовану, професійно-орієнтовану паралельну (загальноосвітньо-професійну) моделі.

Загальноосвітньо-орієнтована модель (застосовується в США) передбачає отримання у ВВНЗ повноцінної освіти, головним чином, з цивільної спеціальності без отримання льотної кваліфікації. Отримання професійної кваліфікації військового льотчика в США здійснюється після закінчення ВВНЗ та присвоєння первинного офіцерського звання в спеціалізованих навчальних авіаційних організаціях, у тому числі в стройових частинах, у рамках додаткової освіти. Перевага цієї моделі полягає в конкурентоспроможності та професійній універсальності військової освіти.

Професійно-орієнтована модель (реалізується в Німеччині, Франції, Японії) на відміну від попередньої моделі передбачає отримання льотної кваліфікації без загальноцивільної вищої освіти. Дана модель дозволяє здійснювати підготовку боеготового льотчика в мінімальні, у порівнянні з іншими моделями, терміни.

Паралельна (загальноосвітньо-професійна) модель (прийнята у Великобританії, країнах ближнього зарубіжжя, у тому числі й у Республіці Білорусь) передбачає отримання у ВВНЗ вищої освіти за фахом і професійної кваліфікації одночасно.

Аналіз закордонного досвіду підготовки льотного складу військової авіації дозволив визначити існування характерних етапів, властивих більшості систем професійної підготовки льотного складу ВПС. До них варто віднести: етап первинної льотної підготовки, базової льотної підготовки, безпосереднє освоєння бойового авіаційного комплексу, підтримка натренованості боездатного льотчика, а також етап переучування на нову авіаційну техніку.

Основними шляхами удосконалення системи підготовки льотного складу для військової авіації ЗС України слід вважати :

- перехід на багатоступеневу систему професійної підготовки льотного складу авіації Повітряних Сил із раннім визначенням професійної придатності, пролонгованим відбором та подальшою диференціацією льотного складу по родах авіації, а також ефективною системою щорічного та довгострокового замовлення на льотні кадри;

- поглиблення ступеню адаптованості професійної освіти та підготовки льотного складу до перетворень із метою вдосконалювання, оптимізації етапів підготовки льотного складу за показником “результат – витрати” і постійного пошуку шляхів по скороченню термінів підготовки льотного складу;

- впровадження інтенсивної тренажерної підготовки, як складової та невід’ємної частини професійної підготовки льотного складу (особливо на початкових етапах підготовки).